

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 6.8.2003
COM(2003) 440 definitief

2003/0159 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1406/2002 tot oprichting van een Europees
Agentschap voor maritieme veiligheid**

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND EN DOELSTELLINGEN

Na de ramp met de olietanker "Erika" heeft de Commissie in 2001 een verordening voorgesteld tot oprichting van een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (het Agentschap), een technische organisatie, die een hoog uniform en doeltreffend niveau van veiligheid op zee en van voorkoming van verontreiniging door schepen in de Gemeenschap moet waarborgen. Verordening nr. 1406/2002 tot oprichting van het Agentschap is op 27 juni 2002 door het Europees Parlement en de Raad aangenomen en in werking getreden na de bekendmaking ervan in het Publicatieblad in augustus van dat jaar. Het Agentschap is een nieuw communautair orgaan, dat de taak heeft gekregen de lidstaten en de Commissie technische en wetenschappelijke bijstand te verlenen en hen moet helpen de communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid en voorkoming van verontreiniging door schepen naar behoren toe te passen, toezicht uit te oefenen op de toepassing van de wetgeving en de doeltreffendheid van de ingevoerde maatregelen te evalueren.

Nadat zich in november 2002 opnieuw een milieuramp in Europese wateren had voltrokken met de olietanker "Prestige", was duidelijk dat er bijkomende Europese maatregelen moesten komen, niet alleen op het vlak van de voorkoming van verontreiniging door schepen maar ook ter bestrijding daarvan. Deze maatregelen moesten de door lidstaten ondernomen stappen aanvullen en een meerwaarde vormen voor de acties die op communautair niveau reeds waren ondernomen op het gebied van accidentele en opzettelijke verontreiniging van de zee en civiele bescherming. Het pas opgerichte Europees Agentschap voor maritieme veiligheid biedt een passend kader voor de ontwikkeling van concrete bestrijdingsmaatregelen op communautair niveau. De Commissie wil het Agentschap daarvoor de nodige bevoegdheden en middelen geven en stelt voor om Verordening nr. 1406/2002 tot oprichting van het Agentschap in die zin te wijzigen.

Op het ogenblik is de rol van de Europese Gemeenschap op het gebied van bestrijding van verontreiniging van de zee gebaseerd op twee communautaire instrumenten: a) Beschikking 2850/2002/EG¹ van het Europees Parlement en de Raad houdende instelling van een communautair kader voor samenwerking op het gebied van door ongevallen veroorzaakte of opzettelijke verontreiniging van de zee en b) Beschikking 2001/792/EG² van de Raad van 23 oktober 2001 tot vaststelling van een communautair mechanisme ter vergemakkelijking van de versterkte samenwerking bij bijstandsinterventies in het kader van civiele bescherming. De communautaire maatregelen waarin bovenstaande instrumenten voorzien beogen: ondersteuning en aanvulling van de inspanningen van de lidstaten; ertoe bijdragen hun vermogen tot rampenbestrijding te verhogen; schepping van betere voorwaarden voor en bevordering van doeltreffende wederzijdse bijstand en samenwerking; bevordering van samenwerking tussen lidstaten om te zorgen voor schadevergoeding volgens het beginsel van de vervuiler betaalt.

¹ PB L 332 van 28.12.2000, blz.1.

² PB L 297 van 15.11.2001, blz.7.

Het communautair mechanisme ter vergemakkelijking van versterkte samenwerking bij bijstandsinterventies in het kader van civiele bescherming functioneert naast een aantal regionale overeenkomsten en verdragen op het gebied van door ongevallen veroorzaakte verontreiniging van de zee, zoals de Samenwerkingsovereenkomst van Bonn³ die wederzijdse bijstand en samenwerking tussen lidstaten op regionaal niveau vergemakkelijkt.

Het Agentschap ondersteunt bovengenoemd communautair kader en het communautair mechanisme met de vereiste aanvullende praktische middelen, waaronder gespecialiseerde oliebestrijdingsschepen en -uitrusting, waarmee de zee en de kust van olie en andere schadelijke stoffen gereinigd kunnen worden, en vult daarmee de verontreinigingsbestrijding door lidstaten aan. Wanneer zich een verontreinigingsincident voordoet, verleent het Agentschap bijstand aan de getroffen lidstaat, en zullen de schoonmaakoperaties onder het gezag van die lidstaat worden uitgevoerd.

Voorts verleent het Agentschap de lidstaten en de Commissie technische en wetenschappelijke bijstand op het gebied van per ongeluk of opzettelijk door schepen veroorzaakte verontreiniging.

Bij het voorstel tot herziening van de verordening tot oprichting van het Agentschap moest ook rekening worden gehouden met de ontwikkeling van communautaire bevoegdheid op een nauw met maritieme veiligheid verband houdend gebied, maritieme beveiliging. De toenemende zorg over de dreiging van het terrorisme en andere op schepen en haveninstallaties gerichte illegale acties heeft geleid tot de recente aanname van specifieke internationale instrumenten. Op 12 december 2002 is op een door de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) gehouden diplomatieke conferentie een reeks wijzigingen goedgekeurd van het SOLAS-Verdrag⁴, en een nieuwe internationale code (internationale code voor de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten) aangenomen die voorziet in een aantal maatregelen op het gebied van maritieme beveiliging. Met het oog op de inwerkingtreding van deze maatregelen in juli 2003 heeft de Commissie een voorstel gedaan voor een verordening⁵ betreffende de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten, die voorziet in een geharmoniseerde implementatie in de gehele Gemeenschap van bovengenoemde internationale instrumenten. Het voorstel voorziet ook in de invoering van inspecties van de daadwerkelijke toepassing van de beveiligingsmaatregelen door de lidstaten, uit te voeren door de Commissie met de hulp van het Agentschap. Daarom moest ook Verordening nr. 1406/2003 tot oprichting van het Agentschap dienovereenkomstig worden gewijzigd om de bijdrage van het Agentschap op dat gebied tot uiting te brengen.

In een recent voorstel van de Commissie tot wijziging van Richtlijn 2001/25/EG inzake het minimumopleidingsniveau van zeevarenden⁶ wordt het Agentschap een belangrijker rol toebedeeld bij de communautaire erkenning van de opleiding en

³ Overeenkomst voor samenwerking bij de bestrijding van verontreiniging van de Noordzee met olie en andere schadelijke stoffen, 1983.

⁴ Internationaal Verdrag inzake beveiliging van mensenlevens op zee, 1974.

⁵ Mededeling van de Commissie betreffende de verbetering van de beveiliging van het zeevervoer. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten, COM (2003) 229 def. van 2 mei 2003.

⁶ COM (2003) 1 def. van 13.01.2003

kwalificaties van zeelieden uit derde landen. Hoewel de opleiding van zeelieden reeds tot de taken van het Agentschap behoort, biedt de herziening van Verordening nr. 1406/2003 de kans om dit gebied extra te benadrukken en rekening te houden met de strengere eisen van de voorgestelde wijziging van Richtlijn 2001/25/EG.

2. MOTIVERING VAN DE VOORGESTELDE MAATREGEL

Doelstelling van de voorgestelde maatregel is wijziging van Verordening nr. 1406/2002 van het Europees Parlement en de Raad. Aan het voorstel liggen twee hoofdredenen ten grondslag. In de eerste plaats moet het Agentschap de wettelijke bevoegdheid en de nodige middelen krijgen om bij ongevallen ontstane en opzettelijk door schepen veroorzaakte verontreiniging te bestrijden en ten tweede moet de rol van het Agentschap op het gebied van maritieme beveiliging en opleiding van zeelieden worden omschreven, overeenkomstig recente initiatieven van de Commissie op deze gebieden.

In de Mededeling van 5/3/2003, waarin de Commissie verslag uitbrengt aan de Europese Raad over de maatregelen die moeten worden getroffen in verband met de gevolgen van de ramp met de Prestige⁷, verklaart zij dat zij de rechtsbevoegdheid van het Agentschap wil uitbreiden en in staat wil stellen om ten dienste van de Europese Unie met geavanceerde technologie of ander bestrijdingsmaterieel uitgeruste schepen te leasen.

2.1. Bestrijding van verontreiniging

De coördinatie van de verontreinigingsbestrijding door de Gemeenschap is aanzienlijk verbeterd na de invoering van het mechanisme voor coördinatie van civiele bescherming (2001/792/EG), wat nu het Bestrijdingscentrum Civiele Bescherming heet. De ervaringen met de recente ongevallen in Europese wateren hebben echter uitgewezen dat er behoefte bestaat aan bijkomende communautaire maatregelen op het gebied van verontreinigingsbestrijding. De Commissie acht het een goede zaak het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid de bevoegdheid en de middelen te geven om de verontreinigingsbestrijdingsplannen van de lidstaten aan te vullen.

Het Agentschap moet de nodige middelen krijgen om zijn verontreinigingsbestrijdingstaak te kunnen vervullen, en moet daarom de beschikking krijgen over een extra budget dat in eerste instantie door de Gemeenschap zal worden gefinancierd. De Commissie zal echter zoeken naar passende manieren om deze taak volgens het beginsel van "de vervuiler betaalt" te herfinancieren teneinde eventueel voorstellen bij het Europees Parlement en de Raad in te dienen.

Om een actieve bijdrage te kunnen leveren aan het coördinatiemechanisme voor civiele bescherming moet het Agentschap over passende middelen beschikken, waarmee het, onder het gezag van de lidstaat die om de hulp vraagt, tegen al dan niet opzettelijke verontreiniging van de zee zal kunnen optreden. Voor dat doel moet het

⁷ Mededeling van de Commissie van 5.3.2003- Verslag aan de Europese Raad over de maatregelen die moeten worden getroffen in verband met de gevolgen van de ramp met de Prestige, , COM(2003) 105 def.

Agentschap gespecialiseerde of multipurpose schepen voor verontreinigingsbestrijding met bijbehorende technische uitrusting kunnen charteren

In het voorstel wordt het aan de Raad van Bestuur van het Agentschap overgelaten om, in overleg met de Commissie, een gedetailleerd verontreinigingsbestrijdingsplan vast te stellen en te bepalen hoe de in het kader van de Gemeenschapsbegroting beschikbare financiële middelen het beste kunnen worden gebruikt. Hierbij zal het Agentschap moeten kijken welke meerwaarde zijn activiteiten voor die van de lidstaten zullen inhouden, en de best mogelijke combinatie van kosten en doelmatigheid moeten zoeken. Bij deze aanpak is rekening gehouden met het feit dat het Agentschap flexibiliteit nodig heeft bij de constante evaluatie van de lacunes in de verontreinigingsbestrijdingsplannen van de lidstaten en bij de opstelling van zijn eigen verontreinigingsbestrijdingsplan.

In het gedetailleerde verontreinigingsbestrijdingsplan van het Agentschap zal rekening worden gehouden met de acties in het kader van het communautair mechanisme ter vergemakkelijking van versterkte samenwerking bij bijstandsinterventies in het kader van civiele bescherming

De Commissie en het Agentschap onderzoeken momenteel hoe het Agentschap zijn bestrijdingstaken op de meest efficiënte wijze zal kunnen vervullen. Aan de hand van deze analyse, gecombineerd met de resultaten van een onafhankelijke studie, zal het Agentschap zijn gedetailleerd verontreinigingsbestrijdingsplan opstellen, dat daarna door de Raad van Bestuur moet worden goedgekeurd.

Er is nog niet beslist of de schepen op een full time- of een ad hoc-basis moeten worden gecharterd.

Bepalend voor een doeltreffend optreden namens het Agentschap is ook het aantal schepen dat moet worden gecharterd. Meestal gebeuren olielozingen dicht bij de kust, en de tijd dat er iets kan worden gedaan voordat de olie de kust bereikt is erg kort. Daarom is de nabijheid van de gecharterde schepen bij de plaats van het incident voor een interventie van cruciaal belang. Gezien de lengte van de kusten van de Unie, vooral na de uitbreiding, moeten er keuzes worden gemaakt ten aanzien van de vraag van hoeveel schepen chartering economisch verantwoord is en onder welke voorwaarden. Deze keuzes zullen deel uitmaken van het gedetailleerde verontreinigingsbestrijdingsplan dat door de Raad van Bestuur van het Agentschap in overleg met de Commissie zal worden vastgesteld. In dit verband moet worden opgemerkt dat de activiteit van de Gemeenschap de acties van de lidstaten aanvult, en niet vervangt. De hoofdverantwoordelijkheid voor de bestrijding van verontreiniging blijft bij de lidstaten berusten.

De onder het verontreinigingsbestrijdingsplan van het Agentschap vallende schepen moeten voorzien zijn van uitrusting waarmee, na een verontreinigingsincident, zeer uiteenlopende oliesoorten en chemische stoffen kunnen worden bestreden.

Het Agentschap zal uitgebreid moeten onderzoeken en bestuderen waar geschikte verontreinigingsbestrijdingsschepen te vinden zijn. Aangezien de bestaande verontreinigingsbestrijdingsschepen in Europa voornamelijk eigendom zijn van of gecharterd door de lidstaten, zal het Agentschap naar bestaande schepen in de particuliere sector moeten zoeken. In verband hiermee zal moeten worden onderzocht over welke technische kennis men in de EU en elders beschikt op het

gebied van de bouw van technologisch geavanceerde bestrijdingsschepen. Voor alle door het Agentschap te sluiten contracten voor charteren van schepen en uitrusting zullen openbare aanbestedingsprocedures worden gevolgd.

Zoals reeds duidelijk in het voorstel vermeld staat, wil het Agentschap de verontreinigingsbestrijdingsregelingen van de lidstaten aanvullen en geenszins vervangen. De beste manier om dit te bereiken is het scheppen van nauwere samenwerking tussen de lidstaten en het Agentschap in het kader van het bestaande samenwerkingsmechanisme van de Gemeenschap op het gebied van civiele bescherming.

Naast verschaffing van passende middelen voor de bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging zal het Agentschap ook technische en wetenschappelijke bijstand leveren aan de lidstaten en de Commissie op hetzelfde gebied. Voor dat doel zal wetenschappelijke kennis moeten worden ontwikkeld en in stand gehouden. Verder zal het Agentschap continu de doeltreffendheid van de in uitvoering zijnde maatregelen moeten evalueren en aanpassingen/alternatieven voorstellen. Deze effectiviteitsbeoordelingen zullen in nauwe samenwerking met de lidstaten moeten worden uitgevoerd.

2.2. Beveiliging van het zeevervoer en opleiding van zeevarenden

In het voorstel van de Commissie voor een verordening betreffende **de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten** worden de verplichtingen van de lidstaten uiteengezet wat betreft bestuur, toezicht en verschaffing van de middelen die nodig zijn om de doelstellingen van de verordening te bereiken, en van hen wordt geëist dat zij een nationaal plan voor de uitvoering van de verordening vaststellen.

De voorgestelde verordening voert een procedure in met onder toezicht van de Commissie uitgevoerde inspecties om de doeltreffendheid van de procedures van toezicht op de uitvoering van ieder nationaal systeem te controleren. Van het Agentschap wordt verlangd dat zij de Commissie bijstaat bij de uitvoering van de taken waarmee deze door deze verordening is belast.

Gezien het bovenstaande moet Verordening nr. 1406/2002 in die zin worden aangepast dat duidelijk maritieme beveiliging als één van de taken van het Agentschap wordt vermeld.

Het voorstel van de Commissie voor een richtlijn houdende wijziging van Richtlijn 2001/25/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake het **minimumopleidingsniveau van zeevarenden** bevat nieuwe procedures voor de erkenning van door landen buiten de EU afgegeven vaarbevoegdheidsbewijzen. Met name wordt een gecentraliseerde en geharmoniseerde procedure ingevoerd voor communautaire erkenning van de landen die aan het STCW-Verdrag voldoen⁸.

Deze gecentraliseerde communautaire erkenning wordt de taak van de Commissie, en er zijn extra middelen nodig op Gemeenschapsniveau om een taak waarvoor vroeger de lidstaten verantwoordelijk waren te kunnen uitvoeren. Het voorstel zegt

⁸ Internationaal Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding, diplomering en wachtdienst, 1978.

duidelijk dat het Agentschap bij de uitvoering van deze uitgebreide communautaire taak zal moeten helpen.

In artikel 2 van Verordening nr. 1406/2002 tot oprichting van het Agentschap wordt reeds bepaald dat het Agentschap de Commissie moet bijstaan bij de uitvoering van iedere taak waarmee zij is belast op het gebied van veiligheid, opleiding, diplomering en wachtdienst van scheepsbemanningen, en daarom moet deze bepaling worden aangepast aan de uitbreiding van de taak waarmee de Commissie en het Agentschap op dit gebied zijn belast.

3. INHOUD VAN HET VOORSTEL

Het voorstel bestaat uit een artikel waarin de voorgestelde wijzigingen op de bestaande bepalingen van de verordening worden vermeld, en een artikel met betrekking tot de inwerkingtreding van de verordening.

4. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

4.1. Toevoeging van maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding aan de doelstellingen van het Agentschap (artikel 1, leden 1)

Artikel 1 van Verordening (EG) nr. 1405/2002 wordt gewijzigd en de rechtsbevoegdheid van het Agentschap wordt uitgebreid met maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding. Aan artikel 1 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd. Dat voorziet in technische en wetenschappelijke bijstand van het Agentschap aan de lidstaten en de Commissie op het gebied van verontreinigingsbestrijding. In dit lid wordt ook bepaald dat het Agentschap de lidstaten met passende middelen bijstaat en hun activiteiten in geval van maritieme verontreinigingsincidenten aanvult. In deze gevallen treedt het Agentschap op ter ondersteuning van het communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming, dat is ingesteld bij Beschikking 2001/792/EG van de Raad.

4.2. Toevoeging van maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding aan het takenpakket van het Agentschap (artikel 1, lid 2)

De wijziging van artikel 2 van Verordening (EG) nr. 1406/2002 heeft betrekking op de taken van het Agentschap en omvat de invoering op alle relevante plaatsen van specifieke verwijzingen naar de nieuwe doelstellingen van het Agentschap. Deze wijzigingen hebben betrekking op:

- bijstand aan de Commissie bij de bijwerking, ontwikkeling en controle op de implementatie van communautaire wetgeving op het gebied van maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding;
- ondersteuning met passende middelen van de lidstaten bij hun acties ter bestrijding van verontreiniging;
- verzameling, registratie en evaluatie van informatie en gegevens over maritieme beveiliging (verzameling, registratie en evaluatie van informatie en gegevens over verontreiniging door schepen behoorden reeds tot de taken van het Agentschap);

- eventuele technische bijstand aan toetredingslanden op het gebied van maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding.

Aan dit artikel wordt verder in lid b) (iii) een specifieke vermelding toegevoegd van de uitgebreide communautaire bevoegdheid inzake opleiding en kwalificaties van zeevarenden uit derde landen, die evaluatie van de naleving door derde landen van de eisen van het STCW-Verdrag inhoudt.

4.3. Opstelling door de Raad van Bestuur van een beleidsplan met betrekking tot de activiteiten van het Agentschap op het gebied van de verontreinigingsbestrijding (artikel 1, lid 3).

Aan artikel 10 van Verordening (EG) nr. 1406/2002 met betrekking tot de oprichting en de bevoegdheden van de Raad van Bestuur wordt een nieuw lid toegevoegd. Dit maakt de Raad van Bestuur bevoegd tot vaststelling van een gedetailleerd plan met betrekking tot de verontreinigingsbestrijdingsactiviteiten van het Agentschap, dat zal worden opgesteld door de uitvoerend directeur. De Raad van Bestuur zal de meerwaarde van de activiteiten van het Agentschap ten opzichte van die van de lidstaten in aanmerking moeten nemen, en moeten kijken wat de best mogelijke combinatie is van kosten en rendement. Voor dit plan is wel de goedkeuring van de Commissie nodig, teneinde de volledige verenigbaarheid met het communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming en het communautair kader van samenwerking op het gebied van door ongevallen veroorzaakte of opzettelijke verontreiniging door schepen te waarborgen.

4.4. Toevoeging van de voor de nieuwe taken van het Agentschap vereiste bekwaamheden wat betreft de leden van de Raad van Bestuur en de uitvoerend directeur (artikel 1, leden 4 en 5)

De artikelen 11 en 6 van Verordening (EG) nr. 1406/2002, respectievelijk met betrekking hebben tot de samenstelling van de Raad van Bestuur en de benoeming van de uitvoerend directeur, worden gewijzigd. Aan de lijst van vereiste bekwaamheden worden de gebieden maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding toegevoegd. Deze bepaling zal alleen in werking treden in geval van nieuwe benoemingen binnen de bestuursstructuur van het Agentschap.

4.5. Aanpassing van de voorwaarden voor derde landen die aan het Agentschap willen deelnemen (artikel 1, lid 6)

Artikel 17 van Verordening (EG) nr. 1406/2002 met betrekking tot de deelname aan het Agentschap door derde landen wordt gewijzigd. Invoering en toepassing van het communautair recht op het gebied van maritieme beveiliging en verontreinigingsbestrijding worden als voorwaarde voor deelname toegevoegd. Deze bepaling kan geen terugwerkende kracht hebben voor derde landen die reeds vóór de inwerkingtreding van deze verordening aan het Agentschap deelnamen. Wel wordt verwacht dat deze derde landen alle passende maatregelen zal nemen om zich zo spoedig mogelijk aan de communautaire wetgeving op genoemde twee gebieden aan te passen.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1406/2002 tot oprichting van een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 80, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie⁹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹⁰,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's¹¹,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag¹²,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 1406/2002 van het Europees Parlement en de Raad is een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid opgericht¹³ (het Agentschap) teneinde een hoog uniform en efficiënt niveau van veiligheid op zee en van voorkoming van verontreiniging door schepen te waarborgen.
- (2) Het is van belang dat er passende veiligheidsmaatregelen worden genomen om de veiligheid van de communautaire scheepvaart en havens en die van passagiers, bemanningen en havenpersoneel te verzekeren tegenover de dreiging van doelbewuste wederrechtelijke gedragingen.
- (3) Op 12 december 2002 heeft de diplomatieke conferentie van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) een aantal wijzigingen goedgekeurd van het Internationaal Verdrag inzake de beveiliging van mensenlevens op zee (SOLAS) en de International Ship and Port Facility Security Code (ISPS), die een reeks maatregelen met betrekking tot maritieme beveiliging bevat. Derhalve dient de rol van het Agentschap op het gebied van maritieme beveiliging te worden omschreven.

⁹ PB C , , blz. .

¹⁰ PB C , , blz. .

¹¹ PB C , , blz. .

¹² PB C , , blz. .

¹³ PB L 208 van 5.8.2002, blz.1.

- (4) De Mededeling van de Commissie van 2 mei 2003 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake de verbetering van de beveiliging van het zeevervoer¹⁴ omvat een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot implementatie van bovengenoemde internationale instrumenten in de Gemeenschap. De voorgestelde verordening inzake beveiliging van schepen en havenfaciliteiten geeft het Agentschap een belangrijke taak met betrekking tot de implementatie van de veiligheidsmaatregelen door de lidstaten.
- (5) Recente ongevallen in Europese wateren, met name de rampen met de olietankers "Erika" en "Prestige", hebben duidelijk gemaakt dat er bijkomende communautaire maatregelen nodig zijn, niet alleen op het gebied van voorkoming van verontreiniging maar ook op dat van de bestrijding daarvan.
- (6) Bij Beschikking nr. 2850/2000/EG¹⁵ van het Europees Parlement en de Raad is voor de periode 1 januari 2000 tot en met 31 december 2006 een communautair kader voor samenwerking op het gebied van door ongevallen veroorzaakte of opzettelijke verontreiniging van de zee ingesteld.
- (7) Bij Beschikking 2001/792/EG van de Raad is een communautair mechanisme ingesteld ter vergemakkelijking van versterkte samenwerking bij bijstandsinterventies in het kader van civiele bescherming¹⁶, ook voor verontreiniging van de zee bij ongevallen. Het mechanisme omvat een bewakings- en informatiecentrum, dat wordt ingezet in alle gevallen van bijstandsinterventies in het kader van civiele bescherming.
- (8) Het Agentschap moet de geschikte structuur krijgen om acties ter bestrijding van verontreiniging te ondernemen die de bestrijdingsmechanismen van de lidstaten zullen aanvullen. Zijn optreden dient het communautair mechanisme op het gebied van civiel bescherming te ondersteunen.
- (9) In het voorstel van de Commissie voor een richtlijn houdende wijziging van Richtlijn 2001/25/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake het minimumopleidingsniveau van zeevarenden¹⁷ werden nieuwe procedures ingevoerd met betrekking tot de erkenning van door landen buiten de EU afgegeven diploma's voor zeevarenden. Het Agentschap moet de Commissie helpen bij de beoordeling van de naleving door die landen van de eisen van het Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding, diplomering en wachtdienst (het STCW-Verdrag) van 1978.
- (10) De Raad van Bestuur van het Agentschap moet de bevoegdheid krijgen om, in overleg met de Commissie, een beleidsplan te ontwerpen voor de activiteiten van het Agentschap op het gebied van verontreinigingsbestrijding. Bij de opstelling van dat plan moet de Raad van Bestuur rekening houden met de meerwaarde die de verontreinigingsbestrijdingsactiviteiten van het Agentschap zullen hebben ten opzichte van de activiteiten van de lidstaten, en zoekt hij naar de best mogelijke combinatie van kosten en doelmatigheid.

¹⁴ COM(2003) 229 def.

¹⁵ PB L 332 van 28.12.2000, blz 1

¹⁶ PB L 297 van 15.11.2001, blz. 7.

¹⁷ COM (2003) 1 def. van 13.01.2003

- (11) Bij toekomstige benoemingen in de bestuursstructuur van het Agentschap (Raad van Bestuur, uitvoerend directeur) moet terdege gekeken worden naar de ervaring en deskundigheid die vereist zijn op de nieuwe bevoegdheidsgebieden van het Agentschap – bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging en maritieme beveiliging – .
- (12) Derde landen die aan het Agentschap willen deelnemen moeten het gemeenschapsrecht invoeren en toepassen op alle bevoegdheidsgebieden van het Agentschap, inclusief de gebieden van bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging en maritieme beveiliging.
- (13) Derhalve dient Verordening (EG) nr. 1406/2002 dienovereenkomstig te worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1406/2002 wordt bij deze als volgt gewijzigd:

- 1) Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:
 - (a) de leden 1 en 2 worden vervangen door onderstaande tekst:
 - "1. Bij deze verordening wordt een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid opgericht, hierna "het Agentschap" genoemd, teneinde in de Gemeenschap een hoog uniform en efficiënt niveau van veiligheid op zee, maritieme beveiliging, voorkoming en bestrijding van verontreiniging door schepen te waarborgen.
 - "2. Het Agentschap verstrekt de lidstaten en de Commissie de nodige technische en wetenschappelijke bijstand en deskundigheid van hoog niveau, teneinde hen te helpen bij de correcte toepassing van de communautaire wetgeving op het gebied van veiligheid op zee, maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging door schepen, bij de controle op de uitvoering daarvan en de beoordeling van de doeltreffendheid van de ingevoerde maatregelen.
 - (b) onderstaand lid 3 wordt toegevoegd:
 - "3. Het Agentschap verschaft de lidstaten en de Commissie technische en wetenschappelijke bijstand op het gebied van door ongevallen veroorzaakte of opzettelijke verontreiniging door schepen en vult de mechanismen voor verontreinigingsbestrijding van de lidstaten met passende middelen aan. Het ondersteunt met zijn optreden het communautair kader voor samenwerking op het gebied van door ongevallen veroorzaakte of opzettelijke verontreiniging van de zee, dat is ingesteld bij Beschikking 2850/2000/EG van het Europees Parlement en de Raad, alsmede het communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming, dat is ingevoerd bij Beschikking 2001/792/EG van de Raad."

2) Artikel 2 wordt vervangen door onderstaande tekst:

"Om ervoor te zorgen dat de in artikel 1 aangegeven doelstellingen op de juiste manier worden bereikt verricht het Agentschap de volgende taken:

- (a) Het helpt de Commissie waar nodig bij het voorbereiden van de bijwerking en ontwikkeling van communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid en maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging en bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging, met name in lijn met de ontwikkeling van internationale wetgeving op dat gebied. Deze taak omvat analyse van onderzoekprojecten op het gebied van maritieme veiligheid en maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging en bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging.
- (b) Het helpt de Commissie bij de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de communautaire wetgeving betreffende maritieme veiligheid, maritieme beveiliging en voorkoming van verontreiniging en bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging in de gehele Gemeenschap. Met name:
 - (i) oefent het Agentschap toezicht uit op de algehele werking van de communautaire havenstaatcontrole, hetgeen ook bezoeken aan de lidstaten kan omvatten, en stelt de Commissie mogelijke verbeteringen op dat gebied voor;
 - (ii) verleent het de Commissie de technische bijstand die nodig is om deel te nemen aan het werk van de technische organen van het Memorandum van Overeenstemming van Parijs inzake havenstaatcontrole;
 - (iii) helpt het de Commissie bij de uitvoering van elke taak die de Commissie wordt opgedragen door bestaande en toekomstige communautaire wetgeving inzake maritieme veiligheid en maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging door schepen en bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging, met name de wetgeving die van toepassing is op classificatiebureaus, de veiligheid van passagiersschepen en de wetgeving die geldt voor de veiligheid, opleiding, diplomering en wachtdienst van scheepsbemanningen, inclusief de beoordeling van de naleving door derde landen van de eisen van het STCW-Verdrag.
- (c) Het werkt samen met de lidstaten door:
 - (i) waar nodig relevante opleidingsactiviteiten te organiseren op gebieden die onder de verantwoordelijkheid van de havenstaat en de vlaggestaat vallen;
 - (ii) technische oplossingen te ontwikkelen en technische bijstand te verlenen met betrekking tot de implementatie van communautaire wetgeving;
 - (iii) via het bij Beschikking 2001/792/EG van de Raad ingestelde communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming de

acties ter bestrijding van verontreiniging met passende middelen aan te vullen in geval van bij ongevallen of opzettelijk door schepen veroorzaakte verontreiniging.

- (d) Het bevordert de samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie op het door Richtlijn 2002/59/EG bestreken gebied. Met name wordt door het Agentschap:
 - (i) samenwerking tussen de kuststaten in de betrokken scheepvaartgebieden bevordert op de door genoemde richtlijn bestreken gebieden;
 - (ii) worden alle informatiesystemen ontwikkeld en gebruikt die nodig zijn om de doelstellingen van de richtlijn te bereiken.
- (e) Het bevordert de samenwerking tussen lidstaten en de Commissie bij het, met passende aandacht voor de verschillende rechtsstelsels in de lidstaten, ontwikkelen van een gemeenschappelijke methodologie voor het onderzoeken van maritieme ongevallen volgens erkende internationale beginselen, bij het verlenen van steun aan de lidstaten bij activiteiten met betrekking tot onderzoeken in verband met ernstige scheepvaartongevallen, en bij de uitvoering van een analyse van bestaande onderzoeksrapporten met betrekking tot ongevallen.
- (f) Het verschaft de Commissie en de lidstaten objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie en gegevens over maritieme veiligheid, maritieme beveiliging en verontreiniging door schepen, om hen in staat te stellen de nodige verbeteringen in hun activiteiten op deze gebieden door te voeren en de doeltreffendheid van bestaande maatregelen te evalueren. Het gaat hierbij om taken als verzameling, registratie en evaluatie van technische gegevens op het gebied van maritieme veiligheid, maritieme beveiliging en maritiem verkeer, alsmede op het gebied van door ongevallen en opzettelijk veroorzaakte verontreiniging van de zee, de systematische exploitatie van bestaande databanken, inclusief hun kruisbestuiving, en waar nodig de ontwikkeling van bijkomende databanken. Aan de hand van de verzamelde gegevens publiceert de Commissie met de hulp van het Agentschap om de zes maanden informatie over schepen aan wie toegang tot communautaire havens is geweigerd conform de richtlijn inzake havenstaatcontrole. Het Agentschap zal ook de Commissie en de lidstaten helpen bij het verbeteren van de identificatie en vervolging van schepen die zich schuldig maken aan illegale lozingen.
- (g) Tijdens de onderhandelingen met kandidaat-lidstaten kan het Agentschap technische bijstand verlenen met betrekking tot de implementatie van communautaire wetgeving op het gebied van maritieme veiligheid, maritieme beveiliging en voorkoming van verontreiniging door schepen. Het Agentschap kan ook, wanneer deze staten getroffen zijn door verontreiniging van de zee die door een ongeval of opzettelijk is veroorzaakt, bijstand verlenen via het bij Beschikking 2001/792/EG van de Raad ingesteld communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming. Deze taken worden gecoördineerd met de bestaande regionale

samenwerkingsprogramma's en omvatten waar nodig het organiseren van relevante opleidingsactiviteiten."

3) In artikel 10 wordt aan lid 2 het volgende punt (k) toegevoegd:

" (k) stelt op voorstel van de uitvoerend directeur en in overleg met de Commissie een gedetailleerd plan op voor de activiteiten van het Agentschap op het gebied van verontreinigingsbestrijding, waarbij wordt gestreefd naar optimaal gebruik van de financiële middelen waarover het Agentschap beschikt."

4) In artikel 11 wordt de tweede alinea van lid 1 vervangen door onderstaande tekst:

"De leden van de Raad van Bestuur worden benoemd op basis van de mate van hun relevante ervaring en deskundigheid op het gebied van maritieme veiligheid, maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging en bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging."

5) In artikel 16, wordt de eerste alinea van lid 1 vervangen door onderstaande tekst:

"1. De uitvoerend directeur van het Agentschap wordt op grond van verdienste en van door bewijsstukken aangetoonde bestuurlijke en leidinggevende vaardigheden, alsook bekwaamheid en ervaring die relevant is voor maritieme veiligheid, maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging en bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging door de Raad van Bestuur benoemd. De Raad van Bestuur neemt een besluit met een meerderheid van vier vijfde van alle stemgerechtigde leden. De Commissie kan één of meer kandidaten voorstellen."

6) In artikel 17 wordt lid 1 vervangen door onderstaande tekst:

"1. Het Agentschap staat open voor deelneming van derde landen die overeenkomsten met de Europese Gemeenschap hebben gesloten, waarbij zij het Gemeenschapsrecht op het gebied van maritieme veiligheid, maritieme beveiliging, voorkoming van verontreiniging en bestrijding van verontreiniging veroorzaakt door schepen hebben aangenomen en toepassen."

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM BIJ HET BESLUIT

Beleidsgebied(en): land-, lucht- en zeevervoerbeleid

Activiteit(en): Tenuitvoerlegging van de bepalingen inzake activiteiten op het gebied van verontreinigingsbestrijding, maritieme beveiliging en opleiding van zeevarenden door het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid.

BENAMING VAN DE ACTIE: VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD TOT WIJZIGING VAN VERORDENING (EG) NR. 1406/2002 TOT OPRICHTING VAN EEN EUROPEES AGENTSCHAP VOOR MARITIEME VEILIGHEID

1. BEGROTINGSPLAATS(EN) + OMSCHRIJVING(EN)

06020201 en 06020202: Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (subsiëring titels 1, 2 en 3),

06020203: Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (subsidie voor maatregelen tegen verontreiniging)

2. ALGEMENE CIJFERS

2.1. Totale toewijzing voor de actie (deel B): zie punt 6.1

2.2. Duur:

(Onbepaald, begint in 2004)

2.3. Meerjarenraming van de uitgaven:

- (a) Tijdschema vastleggingskredieten (financiële steun) / Begrotingsplaats 06020203 (zie punt 6.1.1)

in miljoenen euro (tot op drie decimalen nauwkeurig)

	Jaar 2004	2005	2006 (1)	2007 en volgende jaren (2)	Totaal
VK	20	20	20		60
BK	10	25	25		60

(1) Voor elk jaar van de periode 2004-2006 is een bedrag van 20 miljoen EUR gepland, dat bij besluit van de wetgever kan worden herzien. (SEC (2003) 492 punt 1.1.1).

(2) Te bepalen aan de hand van de resultaten van de in paragraaf 8.2. voorziene evaluatie.

- (b) Tijdschema vastleggingskredieten/betalingskredieten (financiering uit de begroting)/Begrotingsplaats 06020202 (zie punt 6.1.2)

VK	0,130	0,130.	0,390	N.A.	0,650
BK	0,130	0,130	0,390	N.A.	0,650

Voor de uitgaven in 2004 is voorzien in de voorlopige ontwerpbegroting voor 2004

Subtotaal a+b					
VK	20,13 0	20,13 0	20,39 0	N.A.	60,650
BK	10,13 0	25,13 0	25,39 0		60,650

- (c) Financiële gevolgen in verband met de personele middelen en andere huishoudelijke en operationele uitgaven (Begrotingsplaatsen 06020201 en 06020202) (zie punten 7.2 en 7.3)

VK/BK	3,240	3,240	3,240	N.A.	9,720
-------	-------	-------	-------	------	-------

Voor de uitgaven in 2004 is voorzien in de voorlopige ontwerpbegroting voor 2004

TOTAAL a+b+c					
VK	23,370	23,370	23,630	N.A.	70,370
BK	13,370	28,370	25,630	N.A.	70,370

2.4. Verenigbaarheid met de financiële programmering en de financiële vooruitzichten

- Het voorstel is verenigbaar met bestaande financiële programmering voor de periode 2004-2006.

2.5. Financiële gevolgen voor de ontvangsten

- Geen enkele financiële implicatie (betreft technische aspecten in verband met de tenuitvoerlegging van een maatregel)

3. BEGROTINGSKENMERKEN

Aard van de uitgaven		Nieuw	Deelname EVA	Deelname kandidaat- lidstaten	Rubriek FV
NVU	GK	JA	JA	NEE	Nr. 3 Intern beleid

4. RECHTSGRONDSLAG

Artikel 80, lid 2 van het EG-Verdrag, Verordening (EG) nr. 1406/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2002 tot oprichting van een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid.

5. BESCHRIJVING EN MOTIVERING

5.1. Doel van het communautair optreden

5.1.1. Doelstellingen

Na een reeks milieurampen in de Europese wateren met olietankers werd het duidelijk dat de Europese Unie extra maatregelen moest nemen om iets te doen aan door schepen veroorzaakte verontreiniging. Het best geplaatste communautair orgaan om concrete maatregelen te ondernemen tegen door schepen veroorzaakte verontreiniging is het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid, dat is opgericht bij Verordening nr. 1406/2002. Deze maatregelen vormen een aanvulling op de inspanningen van de lidstaten op dit gebied en een meerwaarde voor het communautair kader voor samenwerking op het gebied van verontreiniging van de zee en civiele bescherming en het communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming.

- Om het Agentschap de middelen te bezorgen die het nodig heeft om zijn verontreinigingsbestrijdingstaak te vervullen wordt het nodig geacht het Agentschap een extra budget te geven, dat in eerste instantie door de Gemeenschap zal worden opgebracht. Voor deze maatregel is een bedrag van 20 miljoen euro uitgetrokken op de ontwerp-Gemeenschapsbegroting voor 2004.
- Toenemende bezorgdheid over de dreiging van het terrorisme en andere tegen schepen en havenfaciliteiten gerichte illegale acties hebben ertoe geleid dat de Internationale Maritieme Organisatie met het oog op deze dreiging specifieke instrumenten heeft aangenomen. In verband met de komende inwerkingtreding van deze instrumenten in juli 2003 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een verordening inzake de verbetering van de beveiliging van schepen en havens (COM(2003) 229 def, die voorziet in geharmoniseerde uitvoering in de gehele Gemeenschap van de internationaal afgesproken maatregelen. Tevens voorziet het voorstel in een mechanisme voor inspecties van de effectieve toepassing van de veiligheidsmaatregelen door de lidstaten, die door de Commissie met de hulp van het Agentschap zullen worden uitgevoerd.
- In een recent voorstel van de Commissie op het gebied van de opleiding van zeevarenden krijgt het Agentschap een belangrijker rol in de procedure van erkenning door de Gemeenschap van de opleiding en kwalificaties van zeelieden uit derde landen. Hoewel bijstand op het gebied van opleiding van zeevarenden reeds tot de taken van het Agentschap behoort, biedt de huidige herziening van Verordening nr. 106/2003 de kans om dit gebied extra te benadrukken.

Gezien het bovenstaande moet Verordening nr. 1406/2002 tot oprichting van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid in die zin worden gewijzigd dat:

- het Agentschap de rechtsmacht en de geëigende middelen krijgt om bij ongevallen en opzettelijk door schepen veroorzaakte verontreiniging te bestrijden. De acties van het Agentschap zijn bedoeld als aanvulling op de inspanningen van de lidstaten op dit gebied en vormen een meerwaarde voor het communautaire kader voor samenwerking op het gebied van verontreiniging van de zee en civiele bescherming en het communautair mechanisme op het gebied van civiele bescherming ;

- de doelstellingen van het Agentschap verruimd worden en nu ook maritieme beveiliging omvatten, zodat het Agentschap het communautair beleid op dit gebied kan gaan aanvullen overeenkomstig de mededeling van de Commissie inzake de verbetering van de beveiliging van het zeevervoer;
- de bevoegdheid van het Agentschap op het gebied van opleiding van zeelieden nader wordt omschreven om de taakuitbreiding van de Commissie en het Agentschap te weerspiegelen overeenkomstig de herziening van Richtlijn 2001/25/EG inzake het minimumopleidingsniveau van zeevarenden.

5.1.2. Genomen maatregelen die onder de evaluatie ex ante vallen

Na de ramp met de olietanker Prestige, waardoor de kusten van Spanje, Portugal en Frankrijk besmeurd raakten met grote hoeveelheden zware olie, was het duidelijk dat er bijkomende maatregelen op communautair niveau nodig waren om een dergelijke crisis het hoofd te kunnen bieden. Er moest extra oliebestrijdingscapaciteit (schepen en uitrusting) klaar liggen in Europa om de ernstige gevolgen van door schepen veroorzaakte verontreiniging tot een minimum te beperken.

Omdat op het ogenblik de lidstaten zelf rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van verontreiniging heeft de Commissie de situatie beoordeeld aan de hand van overleg met een aantal instanties van de lidstaten. Er is ook overleg geweest tussen de Commissie en de industrie vertegenwoordigende organisaties met ervaring op het gebied van verontreinigingsbestrijding.

Bij deze gesprekken is duidelijk geworden dat de verontreinigingsbestrijdingsplannen van de lidstaten lacunes vertonen zowel wat materiaal als technologie betreft. Voorts waren er verschillen in aanpak, vooral wat de commando- en controlestructuren betreft. Verder is gebleken dat er op het gebied van de verontreinigingsbestrijding verschillende organisatiemodellen in gebruik waren, variërend van sterke overheidsbemoediging, waarbij de lidstaat zelf de eigen middelen inzet, tot zeer geringe betrokkenheid, wanneer de hulp- en schoonmaakoperaties aan derden worden uitbesteed. De voornaamste rol van het Agentschap moet zijn dat het de permanente beoordeling moet vergemakkelijken van het beleid dat wordt gevoerd ten aanzien van het verontreinigingsbestrijdingmanagement en de beschikbare technische middelen. Van belang voor een beter begrip van de situatie zijn een goed zicht op de doeltreffendheid van de maatregelen van de betrokken autoriteiten, met name waar het gaat om de daaraan verbonden kosten, en beoordeling van de mate van succes van de bestrijdings- en schoonmaakoperaties. Oprichting van een forum voor uitwisseling van beste praktijken en innovatieve technologieën zou helpen de beoogde verbetering van de verontreinigingsbestrijding te realiseren. Het Agentschap moet daarin een centrale rol spelen en via vergaderingen van deskundigen de beste technische expertise die er is ter beschikking van de lidstaten stellen, scenarioplanningsoefeningen organiseren ter bevordering van de uitwerking van modellen voor verontreinigingsbestrijding, en vraagstukken met betrekking tot transnationale verantwoordelijkheid en bijstandsverlening bestuderen.

Tenslotte ligt versterking van de bijdrage van het Agentschap tot het communautair systeem door interventiemiddelen ter beschikking te stellen geheel in de lijn van het resultaat van bovengenoemde gesprekken. Dit geldt vooral met betrekking tot de opvulling van lacunes in de operationele systemen van de lidstaten, wanneer er geen andere mogelijkheid is om dat doel te bereiken.

5.2. Voorgenomen acties en wijze van financiering uit de begroting

De voorgestelde verordening verleent het pas opgerichte Europees Agentschap voor maritieme veiligheid nieuwe bevoegdheden op het gebied van verontreinigingsbestrijding. Tot de activiteiten van het Agentschap zullen ook het charteren van gespecialiseerde bestrijdingsschepen en –uitrusting behoren. In verband hiermee is een nieuwe begrotingsplaats (06020203) voorgesteld binnen de totale subsidie voor het Agentschap, waarop de voor de nieuwe taak van het Agentschap uitgetrokken gelden moeten worden opgevoerd. Hoewel deze nieuwe lijn alleen de operationele kosten van de bestrijdingsmiddelen omvat, brengt de nieuwe taak wel een geleidelijke personeelsuitbreiding van het Agentschap met zich mee, die in de huishoudelijke uitgaven van het Agentschap moet worden opgenomen. Voorts zijn hiermee extra uitgaven voor bijbehorende activiteiten, zoals studies, vergaderingen en publicaties gemoeid.

De tweede nieuwe taak van het Agentschap waarin de voorgestelde verordening voorziet heeft betrekking op maritieme beveiliging en zal een personeelsuitbreiding vergen om het Agentschap in staat te stellen zijn controlerende functie in de lidstaten te vervullen overeenkomstig de voorgestelde verordening inzake beveiliging van schepen en havenfaciliteiten. Verder zal deze taak extra uitgaven met zich meebrengen aan bijbehorende ondersteuningsactiviteiten als studies, vergaderingen en publicaties.

In de voorgestelde verordening komt ook de uitgebreide rol van het Agentschap aan de orde op het gebied van erkenning van diploma's van zeevarenden uit derde landen. Er zal extra personeel nodig zijn om de Commissie te helpen bij de uitoefening van de ruimere communautaire bevoegdheid op dit gebied. Voorts zal de uitgebreide rol van het Agentschap bij het controleren van opleidingsinstellingen voor zeevarenden uit derde landen bijkomende uitgaven met zich meebrengen aan bijbehorende activiteiten, zoals dienstreizen en vergaderingen.

De activering van het Agentschap op bovenstaande gebieden past in het algemene beleid van de EU en geeft de Gemeenschap bijkomende bevoegdheid en de voor het uitvoeren en controleren van de communautaire wetgeving vereiste middelen.

5.3. Tenuitvoerlegging

Vanwege zijn doelstellingen en taken, en zijn vermogen om snel de nodige deskundigheid op de nieuwe bevoegdheidsgebieden bijeen te brengen, is het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid het meeste geschikte communautair lichaam om de uit de voorgestelde verordening voortvloeiende taken te vervullen.

Het rechtstreeks beheer van de geplande acties is in handen van het Agentschap. De activiteiten op de drie bovengenoemde terreinen zullen nader worden omschreven in het werkprogramma van het Agentschap, dat ieder jaar in nauwe samenwerking met de Commissie zal worden opgesteld.

Op grond van de oprichtingsverordening is het Agentschap verplicht om ieder jaar een algemeen verslag over de activiteiten van het afgelopen jaar in te dienen bij de lidstaten, het Europees Parlement, de Raad en de Commissie. Het verslag moet een overzicht geven van alle specifieke acties die door het Agentschap zijn ondernomen en gegevens verstrekken voor de beoordeling van de acties die zijn ondernomen in verband met de voorgestelde herziening van de verordening tot oprichting van het Agentschap.

Ten aanzien van de uitvoering van de activiteiten op het gebied van verontreinigingsbestrijding onderzoeken de Commissie en het Agentschap momenteel welke methoden in dit verband het meest doeltreffend zijn. Dit betekent (a) beoordeling van bestaande mechanismen naar doelmatigheid en kosten (b) identificatie van de beste praktijken en methoden voor promotie van de bouw van innovatieve typen oliebestrijdingsschepen. Aan de hand van deze analyse, die zal worden gecombineerd met de resultaten van een onafhankelijke studie, zal het Agentschap een gedetailleerd verontreinigingsbestrijdingsplan opstellen, dat door de Raad van Bestuur moet worden goedgekeurd. Volgens de eerste conclusies zal het Agentschap in principe twee soorten bestrijdingsschepen moeten gaan gebruiken: (a) schepen die de olie of de chemicaliën kunnen oppompen en een schip in nood kunnen stabiliseren om zo het vervuilinggevaar te beperken en (b) schepen die schoonmaakoperaties op zee kunnen uitvoeren (olie van de zee vegen, gebruikmaking van oplosmiddelen of andere methoden) voordat de troep de kust bereikt. Het Agentschap zal contracten sluiten met particuliere ondernemingen voor de levering van deze gespecialiseerde of multipurpose schepen met bemanning, en zal alle overige operationele uitgaven regelen.

Het Agentschap zal met regelmatige tussenpozen de evolutie op het gebied van de verontreinigingsbestrijdingsmechanismen onderzoeken om het plan van het Agentschap aan te passen aan de veranderingen op de markt (beschikbaarheid en technische kenmerken van bestrijdingsschepen en materieel).

6. FINANCIËLE GEVOLGEN

6.1. Totale financiële gevolgen voor deel B (voor de gehele programmeringsperiode)

De kosten van deze operatie door het Agentschap worden berekend door optelling van de afzonderlijke kosten op jaarbasis, te beginnen in 2004, het jaar dat de voorgestelde wijziging van Verordening nr. 1406/2002/EG in werking treedt.

Er zijn drie soorten activiteiten voorzien, corresponderend met het aantal taakuitbreidingen voor het Agentschap: activiteit 1 (verontreinigingsbestrijding), activiteit 2 (maritieme beveiliging), activiteit 3 (kwalificaties van zeevarenden).

6.1.1. Financiering

In onderstaande tabel worden uitsluitend de kosten van activiteit 1 (verontreinigingsbestrijding) opgevoerd, en in verband met de omvang daarvan zullen zij worden opgevoerd op een Gemeenschapsbegrotingspost die speciaal gewijd is aan de door het Agentschap gebruikte bestrijdingsschepen. Binnen deze activiteit zijn de vastleggingskredieten verdeeld over twee hoofdcategorieën acties van het Agentschap op het gebied van verontreinigingsbestrijding: (a) exploitatie van innovatieve gespecialiseerde bestrijdingsschepen, die schoonmaakoperaties kunnen uitvoeren bij ruwe zee (stabilisering van en oppomping van olie uit een in nood verkerend schip) en (b) exploitatie van kleinere multipurpose schepen met speciale uitrusting die snel kunnen ingrijpen en het effect van de verontreiniging beperken (veegoperaties, gebruikmaking van oplosmiddelen en andere methoden), voordat de vrijgekomen olie de kust bereikt. De hieronder voorziene indicatieve kosten zijn de kosten van het charteren van dergelijke schepen door het Agentschap.

Hoewel het uiteindelijke verontreinigingsbestrijdingsplan van het Agentschap in overleg met de Commissie door de Raad van Bestuur van het Agentschap zal worden

aangenomen, zou het een goede zaak zijn om voldoende geld uit te trekken voor de exploitatie van de gespecialiseerde schepen, die een meerwaarde kunnen betekenen voor de bestaande capaciteit van de lidstaten. De voor beide acties uitgetrokken bedragen zijn 20 miljoen euro in 2004, 2005 en 2006.

Hoewel het uiteindelijke aantal schepen en hun capaciteit zullen afhangen van het beste aanbod en marktwaarden, worden de charterkosten per schip in het kader van actie (a) geraamd op 10 miljoen euro per jaar bemanning en alle bedrijfskosten inbegrepen; de charterkosten per schip in het kader van actie (b), bemanning en alle bedrijfskosten inbegrepen, worden geraamd op gemiddeld 3 miljoen euro per jaar.

De voor 2004 voor verontreinigingsbestrijding uitgetrokken bedragen zijn in lijn met de in voorlopige ontwerpbegroting (lijn 06020203) getroffen voorziening.

Vastleggingskredieten (in miljoen euro tot op drie decimalen nauwkeurig)

Opsplitsing	2004	2005	2006	2007 e.v.		Totaal	
Activiteit 1: Verontreinigings- bestrijding	10	10	10	N.A (2)		30	
Actie (a) Charter- /terbeschikkingstellings- contract voor gespecialiseerde bestrijdingsschepen van een nieuw type (compleet met bemanning en uitrusting en volledig beheer)							
Actie (b): Charter- /terbeschikkingstellings- contract voor kleine multipurpose schepen (compleet met bemanning en uitrusting en volledig beheer)	10	10)	10	N.A. (2)		30	
TOTAAL	20	20	20(1)	40	60	60	220

(1) Kan door toekomstige besluiten van de wetgever worden herzien (SEC(2003) 492 punt 1.1.1).

(2) Te bepalen aan de hand van de resultaten van de in punt 8.2 voorziene evaluatie.

6.1.2. *Bijbehorende activiteiten (vastleggingskredieten) Begrotingsplaats 06020202*

Deze tabel vermeldt ondersteuningsuitgaven voor alle drie activiteiten die voortvloeien uit de voorgestelde verordening (verontreinigingsbestrijding, maritieme beveiliging en kwalificaties van zeevarenden uit derde landen). De hieronder voor iedere activiteit opgevoerde kosten zijn die van:

(a) studies: alleen voor de verontreinigingsbestrijdingsactiviteit is een bedrag uitgetrokken van 0,250 miljoen euro voor periodieke evaluatiestudies;

(b) vergaderingen van deskundigen: er zijn vergaderingen voorzien van deskundigen uit de sectoren die betrokken zijn bij elk van de nieuwe activiteiten, met een standaardtarief van 25 000 euro voor het organiseren van een één dag durende vergadering. Deze vergaderingen worden georganiseerd voor het analyseren van het effect, het evalueren van de praktische uitvoering en het plannen van verdere acties met betrekking tot elk van de activiteiten;

(c) informatie en publicatie: er zijn ook bedragen uitgetrokken voor informatie, brochures en andere publicaties van het Agentschap met betrekking tot elk van de drie nieuwe activiteiten.

	2004	2005	2006	2007 e.v.			Totaal
Activiteit 1 (verontreinigingsbestrijding)							
a) Studies			0,250	N.A. (2)			0,250
b) Vergaderingen van deskundigen	0,050	0,050	0,050	N.A. (2)			0,150
c) Informatie en publicaties	0,010	0,010	0,020	N.A. (2)			0,040
Subtotaal activiteit 1	0,060	0,060	0,320	N.A. (2)			0,440
Activiteit 2 (maritieme beveiliging)							
a) Studies				N.A. (2)			
b) Vergaderingen van deskundigen	0,025	0,025	0,025	N.A. (2)			0,075
c) Informatie en publicaties	0,010	0,010	0,010	N.A. (2)			0,030
Subtotaal activiteit 2	0,035	0,035	0,035	N.A. (2)			0,105
Activiteit 3 (kwalificaties van zeevarenden)							
a) Studies				N.A. (2)			

b) Vergaderingen van deskundigen	0,025	0,025	0,025	N.A. (2)	0,075
c) Informatie en publicaties	0,010	0,010	0,010	N.A. (2)	0,030
Subtotaal activiteit 3	0,035	0,035	0,035	N.A. (2)	0,105
TOTAAL	0,130(1)	0,130	0,390		0,650

(1) De uitgaven in 2004 zijn voorzien in de voorlopige ontwerpbegroting voor 2004

(2) Te bepalen aan de hand van de resultaten van de in punt 8.2 voorziene evaluatie.

7. GEVOLGEN VOOR HET PERSONEELSBESTAND EN DE ADMINISTRATIEVE UITGAVEN

7.1. Gevolgen voor de personele middelen (2004-2006)

De gevolgen van de drie nieuwe taken/activiteiten voor de personele middelen van het Agentschap staan hieronder weergegeven in afzonderlijke kolommen. Rekening houdend met het feit dat deze taken/activiteiten bij de taken komen die reeds zijn voorzien in Verordening nr. 1406/2002 geven wij in onderstaande tabel de bijkomende personele middelen aan die nodig zijn voor de vervulling van de nieuwe taken van het Agentschap over de periode 2004-2006. Deze middelen zijn reeds voorzien in de voorlopige ontwerpbegroting voor 2004 (begrotingsplaats 06020201).

Soort ambten		Aan het beheer van de actie toe te wijzen huidige of extra personeelsleden						Totaal	Beschrijving van de taken die uit de actie voortvloeien
		Aantal vaste ambten			Aantal tijdelijke ambten				
		Act. 1	Act. 2	Act. 3	Act. 1	Act. 2	Act. 3		
Ambtenaren of tijdelijke functionarissen	A	1	1	1	6	5	4/	Hoofdadministrateur & Administrateurs Assistent-administrateurs Secretaressen	
	/				/	/	/		
	B				2	1	1		
	C				1	1	1		

7.2. Algemene financiële gevolgen in verband met de personele middelen (2004-2006)

Soort personele middelen	Bedragen in euro	Wijze van berekening*
Ambtenaren	324.000	Gemiddelde kosten van de communautaire ambtenaren
Tijdelijke functionarissen	2.376.000	(0,108 miljoen euro/jaar/ambtenaar)
Totaal	2.700.000	

De bedragen zijn de totale uitgaven over twaalf maanden voor de eerste drie jaar (2004-2006). De uitgaven in 2004 zijn voorzien in de voorlopige ontwerpbegroting voor 2004 (begrotingsplaats 06020201).

7.3. Andere huishoudelijke en operationele uitgaven die uit de actie voortvloeien

Begrotingsplaats (nummer en omschrijving)	Bedragen in euro	Wijze van berekening
Totale toewijzing	/	Gemiddeld aantal dienstreizen in lidstaten en derde landen
Begrotingsplaats 06020202– Dienstreizen	/	
Activiteit 1 (verontreinigingsbestrijding)	45.000	Activiteit 1: 30 dienstreizen van ongeveer 5 dagen in verschillende lidstaten afhankelijk van verontreinigingsincidenten: 30 x 1.500 euro. Activiteit 2: 3 inspectiebezoeken van ongeveer 5 dagen in elke lidstaat (3 x 25 LS x 1.500 euro). Activiteit 3: 10 inspectiereizen in ongeveer 7 dagen van 3 inspecteurs in zeevarenden leverende derde landen in Azië, het Verre Oosten, Latijns-Amerika (10 x 3 x 8.000 euro).
Activiteit 2 (maritieme beveiliging)	112.500	
Activiteit 3 (kwalificaties van zeevarenden)	240.000	
/	/	
/	/	
/	/	
/	/	
/	/	
/	/	
/	/	
Vergaderingen	/	/
Extra vergaderingen van Raad van Bestuur (Begrotingsplaats 06020201) en deskundigengroepen (Begrotingsplaats 06020202)	/	Verontreinigingsbestrijding: 1 extra vergadering van de Raad van Bestuur en 2 vergaderingen van deskundigen van de lidstaten. Maritieme beveiliging: 2 vergaderingen van deskundigen van de lidstaten. Kwalificaties van zeevarenden: 2 vergaderingen van deskundigen van lidstaten met betrekking tot kwalificaties van zeevarenden.
Activiteit 1	67.500	
Activiteit 2	37.500	
Activiteit 3	37.500	
/		
/		
/		
/		
/		
/		
/		
/		
/		
Totaal	540.000(1)	Vergoeding van reiskosten voor de vergaderingen met deskundigen van de lidstaten, geschat op 25 maal een gemiddelde van 750 euro/deskundige per vergadering.

(1) De uitgaven in 2004 zijn voorzien in de voorlopige ontwerpbegroting voor 2004

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende twaalf maanden.

¹ De aard van het comité en de groep waar het deel van uitmaakt vermelden.

I.	Jaartotaal (7.2 + 7.3)	3.240.000 euro
II.	Duur van de actie	Onbepaald
III.	Totale kosten van de actie (I x II)	

8. TOEZICHT EN EVALUATIE

8.1. Follow-up-systeem

De Commissie en het Agentschap zullen een follow-up-systeem opzetten dat evaluatie omvat van de acties die door het Agentschap in het kader van al zijn uitgebreide bevoegdheden zijn ondernomen (zie ook punt 8.2).

8.2. Procedure en periodiciteit van de voorgeschreven evaluatie

Het Agentschap moet het derde jaar na de start van haar activiteiten op het gebied van verontreinigingsbestrijding een studie laten verrichten, en dit voortaan om de drie jaar doen. De evaluatie van de acties op het gebied van verontreinigingsbestrijding zal ook gebeuren in verband met het communautair samenwerkingskader op het gebied van verontreinigingsbestrijding, waaraan het Agentschap van meet af aan zal deelnemen.

Jaarlijks zal in het algemeen verslag van het Agentschap over het afgelopen jaar worden gerapporteerd over de acties van het Agentschap op alle drie uitgebreide bevoegdheidsgebieden.

9. FRAUDEBESTRIJDINGSMAATREGELEN

De activiteiten van het Agentschap op het gebied van verontreinigingsbestrijding zullen worden onderworpen aan de normale auditprocedures van het Financieel Reglement van het Agentschap en de controle van de Rekenkamer.

EFFECTBEOORDELINGSFORMULIER

EFFECT VAN HET VOORSTEL OP HET BEDRIJFSLEVEN, MET NAME OP HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF (MKB)

TITEL VAN HET VOORSTEL

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1406/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2002 tot oprichting van een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid

REFERENTIENUMMER VAN HET DOCUMENT

COM(2003)XXX

HET VOORSTEL

1. *Waarom is gelet op het subsidiariteitsbeginsel, communautaire wetgeving op dit gebied noodzakelijk en wat zijn de voornaamste doelstellingen?*

De voornaamste doelstelling van het voorstel is wijziging van Verordening nr. 1406/2002 van het Europees Parlement en de Raad teneinde de bevoegdheid van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid op het gebied van bestrijding van door schepen veroorzaakte verontreiniging uit te breiden. Voorts wordt in het voorstel de rol vastgelegd van het Agentschap op het gebied van maritieme beveiliging en opleiding van zeevarenden, overeenkomstig recente initiatieven van de Commissie op deze gebieden.

De activiteit van het Agentschap op het gebied van verontreinigingsbestrijding heeft een duidelijke subsidiariteitsaspect, aangezien deze communautaire activiteit een meerwaarde voor en aanvulling op de inspanning van de lidstaten op dit gebied betekent. De door het Agentschap verschafte middelen (gespecialiseerde schepen en materieel) betekenen extra capaciteit naast de middelen waarover de lidstaten kunnen beschikken bij de bestrijding van bij ongevallen of opzettelijk door schepen veroorzaakte verontreiniging. De actie heeft tot doel de gevolgen van verontreinigingsincidenten op zee tot een minimum te beperken, en zal duidelijk gunstige gevolgen hebben voor de Europese burger en het milieu.

EFFECT OP HET BEDRIJFSLEVEN

2. *Waarop is het voorstel van invloed?*
 - *Welke bedrijfstakken*

Aangezien het Agentschap bestrijdingscapaciteit zal moeten opbouwen van gespecialiseerde schepen en uitrusting, zal het voorstel indirect positieve gevolgen hebben voor de markt voor dergelijke schepen en uitrusting. Aangezien de nu bestaande capaciteit van gespecialiseerde vaartuigen en materieel vooral het eigendom is van of gecharterd door de lidstaten, zal het Agentschap moeten nagaan

wat er te krijgen is bij de particuliere sector, of de bouw van nieuwe schepen moeten stimuleren.

– *Welke bedrijfsomvang (met welk aandeel van kleine en middelgrote bedrijven)?*

De vraag van het Agentschap naar middelen om verontreiniging te bestrijden zal positief werken voor grote maatschappijen (scheepsbouw- en chartermaatschappijen) en kleinere bedrijven die zich bezighouden met de productie van gespecialiseerde uitrusting voor het opvegen van olie en andere schadelijke stoffen uit zee.

– *Zijn er bijzondere geografische gebieden van de Gemeenschap waar deze bedrijven voorkomen?*

De in bovengenoemde activiteiten gespecialiseerde bedrijven zijn in heel Europa te vinden, met een zekere concentratie in de noordelijke lidstaten.

3. *Wat moeten de bedrijven doen om aan de voorgestelde wetgeving te voldoen?*

Er zijn geen directe gevolgen voor het bedrijfsleven. Zoals reeds gezegd zal de bestrijdingsactiviteiten van het Agentschap vooral indirecte gevolgen hebben. Overeenkomstig het gevestigd beleid van de Gemeenschap voor openbare markten zullen er openbare aanbestedingen worden gehouden voor alle contracten die het Agentschap voor het charteren van schepen en materieel zal sluiten.

4. *Welke economische gevolgen zal het voorstel waarschijnlijk hebben?*

– *voor de werkgelegenheid?*

– *voor de investeringen en de oprichting van nieuwe bedrijven?*

– *voor het concurrentievermogen van de bedrijven?.*

De extra vraag van het Agentschap op de markt voor gespecialiseerde bestrijdingsschepen en materieel zal naar verwachting gunstig werken voor de investeringen en de werkgelegenheid. Om aan deze vraag te voldoen zal er extra capaciteit moeten worden geschapen door de gespecialiseerde bedrijven. Ook het concurrentievermogen van deze bedrijven zal waarschijnlijk toenemen.

5. *Bevat het voorstel maatregelen om rekening te houden met de bijzondere situatie van kleine en middelgrote bedrijven (minder zware of andere eisen enz.)?*

Nee. Dergelijke maatregelen zijn niet nodig.

RAADPLEGING

6. *Geef een overzicht van de organisaties die over het voorstel zijn geraadpleegd en zet hun standpunten in grote lijnen uiteen.*

Omdat de activiteiten op het gebied van verontreinigingsbestrijding nog rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van lidstaten vallen, heeft de Commissie een beeld van de situatie trachten te krijgen door raadpleging van een aantal bevoegde instanties in de lidstaten met een grote verontreinigingsbestrijdingscapaciteit en veel

ervaring op dit gebied. De Commissie heeft haar ideeën inzake de bestrijdingsactiviteiten van het Agentschap ook voorgelegd aan de Raad van Bestuur van het Agentschap waarin de maritieme autoriteiten van alle lidstaten zijn vertegenwoordigd.

Voorts heeft de Commissie overleg gepleegd met een aantal industriële organisaties die ervaring hebben op het gebied van oliebestrijdingsmethoden en –mechanismen, waaronder de International Tanker Owners Pollution Federation (ITOPF).

Bij dat overleg bleken er bepaalde lacunes te bestaan in de bestrijdingsplannen van de lidstaten zowel wat materieel als technologie betreft. Ook moet er meer aan coördinatie gedaan worden, met het oog op de verzameling van de vereiste bestrijdingsmiddelen bij ernstige verontreinigingsincidenten.